

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van de Vrije Basisschool KBO Sint-Walburga te Oudenaarde

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	24174
	Instelling	Vrije Basisschool
directeur		Nancy VAN DER STRAETEN
adres		Smallendam 6 - 9700 OUDENAARDE
telefoon		055-31.39.51
fax		055-30.09.52
e-mail		directie.kbowalburga@scarlet.be
website/URL		www.kbo-walburga.be
	Bestuur van de instelling	969394 - Kath. Basisond. Oudenaarde te OUDENAARDE
adres		Hoogstraat 30 - 9700 OUDENAARDE
	Scholengemeenschap	121046 - Kath.Gewoon & Buiteng. Basis Oudenaarde te OUDENAARDE
adres		Vlaanderenstraat 4_B - 9700 OUDENAARDE
	CLB	115048 - Vrij CLB Zuid - Oost - Vlaanderen te OUDENAARDE
adres		Burgschelde 7 - 9700 OUDENAARDE
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	07/02/2011
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	10/02/2011
	Datum bespreking verslag met de instelling	04/03/2011
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Katrien De Roo
	Teamleden	Thierry De Vos

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Leergebieden in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	7
3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL	7
4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?	7
4.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	7
4.2 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding	8
4.3 Lager onderwijs: wiskunde	9
4.4 Lager onderwijs: sociale vaardigheden	10
5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	11
5.1 Personeelsbeheer	11
5.2 Professionalisering	11
5.3 Materieel beleid	11
5.4 Welzijn	11
5.5 Curriculum	11
5.6 Begeleiding	11
5.7 Evaluatie	12
6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	14
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	15
7.1 Wat doet de school goed?	15
7.2 Wat kan de school verbeteren?	15
7.3 Wat moet de school verbeteren?	16
8. ADVIES	17
9. REGELING VOOR HET VERVOLG	17

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en woonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De vrije basisschool 'Sint-Walburga' is gelegen in het centrum van Oudenaarde. De school bestaat uit twee vestigingsplaatsen. In de afdeling 'Smallendam' zijn er drie kleuterklassen en zes lagere klassen. De éénklassige kleuterafdeling Pamele is ondergebracht in een groot historisch gebouw, aan de overkant van de Schelde. De familiale sfeer en de grote tuin zijn daar de voornaamste troeven. De school maakt deel uit van het schoolbestuur KBO (Katholiek Basisonderwijs Oudenaarde).

Tijdens de doorlichting werd er in de kleuterafdeling gefocust op wiskundige initiatie en lichamelijke opvoeding. In de lagere afdeling stonden wiskunde en de leergebiedoverschrijdende eindtermen 'sociale vaardigheden' in de kijker. In het onderzoek naar de kwaliteit van de processen werd ingezoomd op leerbegeleiding en evaluatiepraktijk.

Voor het leergebied **wiskundige initiatie** leveren de leerkrachten de nodige inspanningen om de ontwikkelingsdoelen na te streven. Door een sterk intentioneel aanbod, gericht op de leerplannen, verwerven kleuters wiskundige inzichten. Binnen de thematische aanpak komen de domeinen getallen, meten en ruimte geregeld aan bod. De activerende en stimulerende begeleidingsstijl van de kleuterleidsters biedt vele ontwikkelingskansen aan de kleuters. Het team vindt een juist evenwicht tussen kind- en leerkrachtgestuurde activiteiten. Bij een aantal thema's kunnen de hoeken nog meer verrijkt worden zodat de kleuters ook daar voor uitdagende wiskundige situaties staan.

Voor **lichamelijke opvoeding** staan de leerkrachten zelf in voor het onderwijs aan hun kleuters. Op die manier kan de school vier kleutergroepen inrichten en kunnen de bewegingslessen vlot ingepast worden in de belangstellingscentra. Het kleuterteam streeft de ontwikkelingsdoelen voor lichamelijke opvoeding na. De kleuterleidsters gebruiken daarbij het leerplan bewegingsopvoeding als referentiekader. Naast de specifieke lesjes lichamelijke opvoeding hebben de kleuterleidsters in hun dagelijkse activiteiten aandacht voor bewegend leren en bewegingstussendoortjes. De kleuters krijgen ook tijdens het buiten spelen en kleutersportactiviteiten een ruim aanbod aan bewegingskansen.

In de lagere afdeling beoogt het team via het vrij strikt gebruik van een onderwijsleerpakket het bereiken van de eindtermen **wiskunde**. Door deze wiskundemethode te gebruiken, zijn de leerkrachten ervan overtuigd dat ze de leerplandoelen realiseren. Alle domeinen van wiskunde komen evenwichtig en geïntegreerd aan bod. Er is voldoende didactisch materiaal voorhanden om kwaliteitsvol wiskundeonderwijs te geven. Soms kunnen de leerkrachten nog meer aandacht hebben voor het oplossen van wiskundige problemen in realistische situaties en kunnen ze nog meer gericht zijn op een horizontale samenhang. Door de toetsen van de methode en wiskundetesten weten de leerkrachten of de leerlingen de leerstof kennen en begrijpen. Op basis van die resultaten differentiëren de klastitularissen vooral in tempo en soms ook in het aanbod. Waar wenselijk doen de klastitularissen een beroep op de zorgleerkrachten om bepaalde kinderen extra ondersteuning te geven.

Het team hecht veel belang aan de ontwikkeling van de **sociale vaardigheden** bij haar leerlingen. Op schoolniveau is er vooral aandacht voor respectvolle omgangsvormen. Het team informeert de ouders daarover via het rapport. Daarnaast onderneemt de school ook acties om de samenwerking te bevorderen en gespreksconventies na te leven. Dit schooljaar verdiepen de teamleden zich in coöperatieve werkvormen. Ook al heeft de school nog geen formele afspraken over een planmatige aanpak, toch kunnen we stellen dat er voldoende initiatieven zijn om de eindtermen na te streven.

De school maakt keuzes om haar **leerbegeleiding** uit te werken. Door het aanbieden van verschillende activerende werkvormen wil zij de kinderen extra stimuleren. De leerkrachten zijn de eerste verantwoordelijken om onderwijs op maat te geven. Zij volgen de kinderen in hun ontwikkeling en er worden ook tests afgenomen. In de kleuterafdeling kunnen de observaties nog meer gericht en concreet gebeuren. Ondanks het feit dat het kinddossier zinvolle registratiedocumenten bevat, geeft het nog onvoldoende een totaalbeeld en is de evolutie moeilijk volgbaar. Voor kinderen waarbij de ontwikkeling of het leren niet verloopt zoals verwacht, onderneemt de school de nodige acties. Op de kindbesprekingen zoeken de betrokken leerkrachten samen met de medewerker van het Centrum voor Leerbegeleiding (CLB) naar een geschikte aanpak. De handelingsgerichte tussenkomsten kunnen nog concreter geformuleerd worden. De GOK- en zorgleerkrachten ondersteunen samen met de klastitularissen de kinderen die extra zorg nodig hebben. Dit schooljaar gaan er veel uren naar het opsplitsen van het eerste leerjaar en ondersteuning in de lagere afdeling, daardoor zijn de zorgtussenkomsten in de kleuterafdeling eerder beperkt.

Aanpassingen aan het leerlingenrapport doen het team nadenken over **evalueren**. Logisch bekeken zou het andersom moeten, maar het is toch niet zonder effect. Naast cijfercodes, komt er een ontwikkelingsgerichte feedback. Het team kiest ervoor om kindgericht te evalueren. Voor muzische vorming krijgt zowel het proces als het product de nodige aandacht. Verder bevat het rapport ook een appreciatie van een aspect van sociale vaardigheden. Leren leren en ICT worden nog niet expliciet beoordeeld. Het rapport schept kansen om de communicatie tussen school, leerling en ouders te stimuleren. Eens nadenken over de frequentie en inhoud van evalueren en rapporteren kan nuttig zijn: zeker voor spelling en voor Frans, maar ook voor lichamelijke opvoeding.

Het **algemeen beleid** van de school heeft twee belangrijke sterktes: een schoolleider die duidelijk de koers uitzet en gemotiveerde leerkrachten die zich mee verantwoordelijk voelen bij het streven naar kwaliteitsonderwijs. In combinatie met de bereidheid tot overleg en samenwerking, biedt dit een stevige basis om wat al goed is, in stand te houden en om de werkpunten succesvol aan te pakken. In het kader van de interne kwaliteitszorg zijn er nog groeikansen om via het systematisch verzamelen en analyseren van outputgegevens de eigen werking te bewaken met het oog op de verdere schoolontwikkeling.

De inspectie besluit deze doorlichting, op basis van haar vaststellingen, met een **gunstig advies**.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs

wiskundige initiatie

lichamelijke opvoeding

Lager onderwijs

wiskunde

sociale vaardigheden

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL

- aanwezigheid andere scholen in de onmiddellijke omgeving
- recente of frequente coördinatorenwissel(s)

4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden volgende vaststellingen op:

4.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

Vaststellingen

- De school streeft de **ontwikkelingsdoelen** voor wiskundige initiatie na. De leerkrachten hanteren het Ontwikkelingsplan² van de eigen koepel als referentiekader bij het plannen van hun aanbod. De aanbeveling in dit document om hierbij ook de **leerplandoelen** voor ogen te houden, wordt door de meesten goed gevolgd.
- De meeste teamleden bewaken hun aanbod. Ze doen dat door aan te duiden aan welke ontwikkelingsaspecten of leerplandoelen er al aandacht werd besteed. Sommigen schrijven naast het leerplandoel een thema of activiteit. Daardoor kunnen

² Ontwikkelingsplan voor de katholieke kleuterschool, VVKBaO 2000.

ze zich ook een beeld vormen van wat nog te weinig aan bod kwam. In hun planningsinstrumenten en in de doelenfiches voor weerkerende activiteiten verwijzen de teamleden naar de ontwikkelingsaspecten en leerplandoelen voor wiskunde.

- De kleuters krijgen voldoende ervaringskansen. Bij de uitwerking van de thema's komen de verschillende **domeinen voor wiskundige initiatie (getallen, meten en ruimte)** geregeld aan bod. Soms biedt de leerkracht voor de oudste kleuters heel gericht ervaringssituaties aan waarbij de kleuters vaardigheden en inzichten kunnen opdoen.
- De aangeboden **activiteiten** en de materialen in de speelwerkplekken bieden kansen om kinderen wiskundige inzichten te laten verwerven. Toch kunnen een aantal hoeken in de meeste klassen nog een rijkere invulling krijgen gericht op wiskundige initiatie.
- Door het volgen van het leerplan is er al in zekere mate een leerlijn. Toch zijn er onderling weinig formele afspraken over **gradatie en continuïteit** (met betrekking tot wiskundige begrippen, handelingen en vaardigheden). Die zijn vooral belangrijk in de hoofdschool om er een consecutief aanbod te garanderen.
- De leerkrachten **observeren** de kleuters op geregelde tijdstippen. Het gaat hier vooral nog om vrij algemene, ongestructureerde observaties. Voor kinderen met extra zorg beschikt het team nog niet over specifieke, concrete en meer gedetailleerde observatielijsten voor het verfijnen van de probleemanalyse bij ontwikkelingsbedreigde kleuters.
- Om **het effect** van haar aanpak na te gaan, hanteert de school een genormeerde rekentest voor de kleuters van de tweede en derde kleuterklas. Na analyse vormen ze het uitgangspunt om sommige kleuters extra stimuli of ondersteuning te geven. Nog andere tests geven de leerkrachten aanwijzingen over een succesvolle overstap naar de lagere afdeling. Voor de meeste kleuters vormt de overgang geen probleem.
- Wiskundige initiatie was recent geen prioritair aandachtspunt in het **ontwikkelingstraject** van de school. Toch zeggen meerdere leerkrachten dat ze zelf op zoek gaan om hun competentie ook op dit vlak te verhogen.

4.2 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding

Voldoet

Vaststellingen

- In het aanbod voor lichamelijke opvoeding vormen het **ontwikkelingsplan en het leerplan de referentiekaders**. De leerkrachten proberen de leerplandoelen bij zoveel mogelijk kleuters na te streven.
- Alle kleutergroepen krijgen wekelijks twee lestijden bewegingsopvoeding. De klastitularissen staan daar zelf voor in. Dat is een bewuste keuze, zo kunnen er toch vier kleutergroepen behouden blijven.
- Alle leerkrachten integreren ook bewegingstussendoortjes in hun dagelijks aanbod.
- In de mate van het mogelijke sluiten de lessen aan bij het actuele belangstellingcentrum.
- De bewegingsactiviteiten dragen ook bij tot het ontwikkelen van onder meer de taalvaardigheid, het ruimtelijk inzicht en sociale vaardigheden.
- Er worden inspanningen geleverd om het **bewegingsaanbod** aan te passen aan de mogelijkheden van elke kleuter. De kinderen mogen zelf ook initiatief nemen of voorstellen doen.
- De kleuters nemen deel aan sportactiviteiten ingericht door de Stichting Vlaamse Schoolsport (SVS).

- De gymzaal, de speelplaats en bepaalde klassen zijn **behoorlijk ingericht en uitgerust** om tegemoet te komen aan de bewegingsdrang van de jonge kinderen. Tijdens de speeltijd stelt de school rollend materiaal en spelmateriaal ter beschikking van de kleuters. Voor de oudste kleuters van vestigingsplaats Pamele maakt de kleuterleidster soms gebruik van de gymzaal in de hoofdschool.
- De klastitularissen brengen de motorische ontwikkeling van de kleuters in kaart. Op geregelde tijdstippen screenen zij de klein- en grootmotorische vaardigheden. Zo kunnen ze onder meer nagaan of de bewegingslessen voldoende **doeltreffend** zijn. Voor ontwikkelingsbedreigde kinderen blijven de observaties ook hier nog te vaag.
- De kleuterleiders gingen de laatste jaren nog niet in op het nascholingsaanbod om zich voor dit leergebied verder te **professionaliseren**.

4.3 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

Vaststellingen

- De beschikbare outputgegevens zoals klasresultaten, scores op toetsen uit het leerlingvolgsysteem, cijfergegevens bij externe toetsen en outcomes wijzen meestal op een degelijke leerplanrealisatie.
- In de lagere afdeling gebruiken de meeste leraren **eenzelfde onderwijsleerpakket** als middel om de wiskundelessen te plannen en te organiseren. Dit garandeert in grote mate een **graduele en continue opbouw**. Op deze manier willen ze aan de verwachtingen van de overheid voldoen om met de meeste leerlingen **de eindtermen en leerplandoelen** te bereiken.
- Om de overgang van het eerste naar het tweede leerjaar vlot te laten verlopen, zijn er concrete afspraken gemaakt, vooral over hoofdrekenen.
- Voor sommige leraren is het onderwijsleerpakket het enige referentiekader. Anderen raadplegen daarnaast ook het leerplan. Een aantal leraren weet precies wat het leerplan voor hun klas inhoudt en ziet **het leerplan** als maatstaf bij het selecteren van de basisleerstof. De meeste leraren volgen de didactische suggesties van de handleiding of voeren op basis van ervaring aanpassingen door. Daarbij is er vooral aandacht voor het inoefenen van technische rekenvaardigheden.
- De teamleden voorzien **voldoende onderwijstijd**. Zij gebruiken die tijd efficiënt door gestructureerd en goed georganiseerd te werk te gaan. Naast de klassikale instructie zijn er ook voorbeelden van verlengde instructie voor kinderen die het wat moeilijker hebben.
- De meeste leraren voorzien geregeld partner- of groepswork waarbij de leerlingen kunnen leren van elkaar.
- In bepaalde klassen is er aandacht voor de horizontale samenhang met andere leergebieden, maar in andere klassen blijft die kans onbenut of is er minder aandacht voor realistisch wiskundeonderwijs.
- Om een beeld te krijgen van de beginsituatie van de leerlingen doen de leerkrachten een beroep op de informatie uit de leerlingendossiers en houden ze formeel overleg.
- Het onderwijsleerpakket, zelf ontwikkelde leermiddelen of oefeningen van internetsites worden aangewend voor **niveau- en/of tempodifferentiatie**. Voor knappere kinderen blijven de bijkomende taken nog vaak beperkt tot extra oefeningen van technische aard en doen ze weinig beroep op meer strategische vaardigheden. Zo houdt de uitbreiding maar in beperkte mate nieuwe uitdagingen in.
- Een aantal leraren biedt opdrachten aan in de vorm van hoeken- of contractwerk. Het is leerkrachtafhankelijk of deze werkvormen gebruikt worden om te differentiëren of te remediëren.
- Het is positief dat sommige leraren de kinderen correctiesleutels aanreiken waarmee ze zelf hun werk kunnen verbeteren.

- In een aantal klassen zijn er **ondersteunende referentiekaders** in het klasbeeld aanwezig, in andere is dit eerder beperkt. Soms zijn de tabellen of formules niet goed zichtbaar. Ook de klasklok hangt vaak op een weinig functionele plaats en de digitale klok ontbreekt meestal.
- Voor metend rekenen zijn er referentiematen afgesproken.
- De leerkrachten **volgen de wiskundige ontwikkeling van de kinderen op**. Ze gebruiken daarvoor vooral de methodegebonden toetsen die ze soms bewerken of aanpassen. De meeste titularissen analyseren de resultaten, waarna ze individueel of op groepsniveau **remediëren**. Foutenanalyses komen nog niet systematisch voor, daar zijn ook weinig afspraken over gemaakt.
- Het leerlingvolgsysteem geeft de leraren bijkomende informatie over het bereikte niveau voor een aantal aspecten van wiskunde. De gegevens leiden nog maar in beperkte mate tot acties op klas- of schoolniveau.
- De school gebruikt nog te weinig de resultaten om aspecten van haar eigen onderwijs in vraag te stellen en **eventueel een verbetertraject** uit te werken.

4.4 Lager onderwijs: sociale vaardigheden

Voldoet

Vaststellingen

- Het schoolteam werkt **doelgericht** aan sociale vaardigheden bij kinderen. Zij maakt daarvoor een aantal afspraken op schoolniveau.
- De eindtermen sociale vaardigheden vormen voor de meeste leerkrachten (zij het soms nog onbewust of intuïtief) het uitgangspunt.
- Een planmatige gradueel opgebouwde aanpak over de klassen heen, ontbreekt echter nog. Toch krijgen de leerlingen voldoende kansen om deze leergebiedoverschrijdende eindtermen te verwerven.
- De school kiest voor een programma om kinderen bewust te maken van de **relatiewijzen**. Vooral in de onderbouw wordt daar diep op ingegaan en consequent mee omgegaan. In het schoolrapport wordt daarover systematisch gerapporteerd.
- Elke klas maakt haar eigen afspraken met betrekking tot luisteren en spreken, meestal aansluitend bij de taalmethode. De **gespreksconventies** krijgen hun toepassing in onder andere kringgesprekken in de verschillende leergebieden.
- Werkvormen als partner- en groepswork, niveau- en tutorleren dragen bij tot een vlotte **samenwerking** tussen de kinderen.
- De meeste leerkrachten geven aan dat zij continu aandacht hebben voor de socio-emotionele ontwikkeling van kinderen. Zij zoeken samen naar oplossingen bij conflicten. In bepaalde klassen staat er een 'beverbus' waarin kinderen een persoonlijk berichtje kwijt kunnen.
- De school volgde **nascholingen** en investeert in het **uitproberen van coöperatieve werkvormen**.

5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.2 Professionalisering

5.3 Materieel beleid

5.4 Welzijn

5.5 Curriculum

5.6 Begeleiding

5.6.1 *Afstemming tussen school en CLB of andere partners*

5.6.2 *Leerbegeleiding*

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:
- doelgerichtheid.

Vaststellingen

- De school beschikt over een uitgeschreven **zorgvisie** die de basisprincipes van de leerbegeleiding op de verschillende niveaus beschrijft. De visie komt niet volledig overeen met wat er dit jaar in de praktijk gebeurt.
- De GOK- en zorguren zijn verdeeld over drie leraren. In de lagere afdeling is er per graad een zorgjuf die kinderen met extra noden, bijkomende **ondersteuning** biedt. De tussenkomsten zijn structureel geregeld. In de kleuterafdeling is de zorgwerking minder sterk uitgebouwd. In de vestigingsplaats Pamele zorgt de kinderverzorgster voor een waardevolle hulp.
- Een groot aantal zorguren wordt dit jaar besteed aan het **opsplitsen** van het eerste leerjaar in heterogene groepen voor de leergebieden Nederlands en wiskunde. Het team zal deze keuze binnenkort evalueren en de zorguren eventueel anders aanwenden.
- De teamleden zijn zich bewust van het belang van **actief leren**. Het frontaal lesgeven wordt afgewisseld met coöperatieve werkvormen waarbij kinderen hun eigen leerproces deels zelf in handen kunnen nemen.
- Het team geeft de kinderen kansen om te leren van elkaar. Dit gebeurt zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling. In de éénklassige kleuterafdeling van Pamele zijn er gemengde groepen gemaakt waarbij er een waardevolle wisselwerking ontstaat tussen de oudste en jongste kleuters.
- De eerstelijnszorg is in de meeste klassen goed uitgewerkt. Op basis van observaties, eigen toetsen, toetsen uit het leerlingvolgsysteem en foutenanalyses, passen de leraren tempo- en soms niveaudifferentiatie toe. In een aantal klassen biedt de verlengde instructie voor bepaalde kinderen een **waardevolle ondersteuning**.

- De meeste leraren besteden voldoende aandacht aan interne differentiatie. Voor het leergebied wiskunde hanteren ze daarvoor vooral de differentiatieoefeningen die bij de methode horen. Voor lezen zijn er ook initiatieven om kinderen op hun niveau te laten oefenen.
- Het kinddossier in de kleuterafdeling is herwerkt. Het biedt een overzicht van de verschillende ontwikkelingsdomeinen. Toch zijn de observaties niet altijd gericht of concreet genoeg om de evolutie goed te kunnen volgen. In de lagere afdeling bevat het leerlingendossier heel veel documenten maar is de ontwikkeling over de jaren heen, weinig transparant.
- De teamleden houden overgangsgesprekken om de beginsituatie van hun nieuwe kleuters of leerlingen te leren kennen.
- De betrokken teamleden bereiden de **leerlingbesprekingen** voor. Een duidelijk afgebakende zorgvraag en een concreet stappenplan waarin de handelingsgerichte aanpak beschreven staat, is er nog maar in beperkte mate. Vooral de specifieke ondersteuning door de klastitularis of de zorgleerkracht bij de begeleiding van kinderen met extra noden, wordt nog te weinig expliciet geformuleerd. Daardoor blijven de tussenkomsten soms beperkt tot het inoefenen van een aantal technische vaardigheden.
- Voor enkele leerlingen hanteert de school stimulerende, compenserende of dispenserende maatregelen (STICORDI) om hun leerprobleem te beheersen. De school maakt hierover duidelijke afspraken met alle betrokkenen. Bij de evaluatie en rapportering gebruikt ze daarvoor bepaalde codes.
- De school evalueert de **effecten** van haar leerbegeleiding in beperkte mate. De school plant een kritische **reflectie** over de resultaten met het oog op de **bijsturing** van de ondersteuning.

5.7 Evaluatie

5.7.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- Eén van de schoolprioriteiten voor dit jaar is 'rapporteren'. Daardoor ontwikkelt de school - in zeker zin - ook **een visie** op evalueren. De weg die het team daarvoor kiest, is niet altijd de meest logische.
- In het kleuteronderwijs volgen leraren de ontwikkeling van de kinderen op door observaties en enkele genormeerde toetsen. De kleuterleidsters schrijven hun vaststellingen in een observatieschrift. Tweemaal per schooljaar noteren de leerkrachten de gegevens in het kindvolgsysteem dat een overzicht geeft over alle ontwikkelingdomeinen. Voor bepaalde kinderen gaan de kleuterleidsters verder onderzoeken en screenen ze de verschillende ontwikkelingsaspecten. Voor deze kleuters kan de observatie nog concreter, zodat daarbij aansluitend passende interventies kunnen uitgevoerd worden.
- In de lagere afdeling bestaat evaluatie hoofdzakelijk uit methodegebonden, eigen en genormeerde toetsen. De resultaten van de genormeerde toetsen worden systematisch geregistreerd en verwerkt op leerling- en klasniveau. Ze vormen, samen met andere **observatie- en/of evaluatiegegevens, de basis voor differentiatie- en remediërsmaatregelen.**
- In een aantal gevallen vindt er een vorm van gedifferentieerde evaluatie plaats, waardoor een zekere afstemming op de mogelijkheden van de leerlingen al beperkt wordt doorgetrokken naar deze fase van het didactisch proces.

- In het lager onderwijs gebeurt de rapportering van de meeste leergebieden cijfermatig, maar de kinderen krijgen ook een beoordeling over hun inzet.
- Bij de evaluatie voor het leergebied lichamelijke opvoeding is er aandacht voor vaardigheden en attitudes. Bij de rapportering gaat het echter vaak slechts om één bepaalde vaardigheid.
- Voor het leergebied muzische vorming wil het team zowel het proces als het product evalueren. Bij de rapportering formuleert het daarbij een verbale beoordeling.
- Bij de rapportering valt voor Nederlands de overaccentuering voor spelling op en in de derde graad gaat er naar verhouding heel veel aandacht naar het leergebied Frans.
- In beide onderwijsniveaus geven leraren geregeld mondelinge waarderende **feedback** op het leerlingengedrag. Het nazicht van het schriftelijke leerlingenwerk is hoofdzakelijk productgericht. De waardering gebeurt op diverse manieren. In bepaalde klassen worden de leerlingen expliciet aangemoedigd en beloond.
- De school rapporteert over de sociale vaardigheden van kinderen. Ze doet dat voor alle kinderen van de lagere afdeling op dezelfde wijze. Volgens enkele teamleden is deze wijze voor de oudste leerlingen niet aangewezen. Items van de andere leergebiedoverschrijdende eindtermen (ICT en leren leren) komen minder expliciet aan bod.
- Het team biedt de kinderen een aantal kansen om **over zichzelf te reflecteren**. Ook de ouders kunnen op het rapport een beoordeling noteren.
- Nagenoeg alle kinderen krijgen het getuigschrift basisonderwijs..
- De school is er zich van bewust dat ze de **evaluatiepraktijk verder onder de loep moet nemen**. De laatste jaren waren er geen teamgerichte of individuele initiatieven om de recente inzichten over leerlingenevaluatie te verwerven.

6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

Vaststellingen

- Het opvoedingsproject is gesteund op de uitgangspunten van het Katholiek Basisonderwijs Oudenaarde, maar kreeg nog geen specifieke schooleigen invulling.
- De directeur is vier jaar in functie. De leiderschapsstijl en de bereikbaarheid worden geapprecieerd. Het bewaken van de leerplanrealisatie is prioritair.
- Het beleid is richtinggevend en schept structuur. De uitgezette koers wordt opgevolgd.
- Het intern leiderschap wordt gekenmerkt door een democratische cultuur en participatieve besluitvorming. Het gevolg is een goede sfeer en een team dat bereid is om samen te school te maken.
- Niettegenstaande de kleinschaligheid van de school zijn er een aantal werkgroepen actief. Zo ontstaat er een ondersteunend netwerk en zijn de teamleden nauwer betrokken bij een schoolbeleid dat vernieuwingen niet uit de weg gaat.
- De school streeft naar een gezamenlijke doelgerichtheid. Ze kiest daarbij voor een aantal leerpakketten en maakt afspraken over werkvormen en over de wijze van rapporteren.
- Het team kan rekenen op ondersteuning. Door functioneringsgesprekken en klasbezoeken krijgen leraren in zekere mate feedback over hun didactisch handelen.
- Er is een vlotte communicatie. De personeelsvergaderingen zijn opgebouwd volgens een structuur aangegeven door de koepel en verlopen zinvol.
- De verantwoordelijkheid voor de vestigingsplaats Pamele wordt vooral gedragen door de kleuterleidster die daar al vijftien jaar actief is. De directeur komt er niet op vaste tijdstippen, maar is er wel als het nodig is.
- Via een jaarlijkse bevraging van het team is er een aanzet tot zelfevaluatie.
- De school wendt de outputgegevens nog maar beperkt aan om een continu proces van interne kwaliteitszorg op gang te brengen.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Het nastreven van de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie en lichamelijke opvoeding in de kleuterafdeling.
- De leerplanrealisatie voor wiskunde in de lagere afdeling.
- Het nastreven van de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden in de lagere afdeling.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De ontwikkeling van een nieuw rapport als aanzet tot reflectie over de evaluatie- en rapporteringspraktijk.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Het algemeen beleid dat gericht is op kwaliteitsverbetering en gekenmerkt wordt door een participatieve besluitvorming en de vernieuwingsbereidheid van het team.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Planmatig werken aan sociale vaardigheden, zodat de graduele opbouw doorheen de lagere afdeling verzekerd wordt.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De kwaliteit van de leerbegeleiding verhogen door het verfijnen van de visie en door verder te werken aan een handelingsgerichte aanpak, gebaseerd op een scherpe handelingsgerichte diagnose van (leer)problemen.
- Bij de evaluatie van de leerbegeleiding het effect van de zorginterventies goed onderzoeken. De onderwijsorganisatie en groepsindeling beter laten aansluiten bij de vastgestelde noden en behoeften van leerlingen.
- Het leerlingvolgsysteem en de leerlingendossiers goed structureren, zodat de essentiële informatie vlot toegankelijk is voor de leraren.
- De kwaliteit van de evaluatiepraktijk verhogen door de visie op evalueren te concretiseren naar de eigenheid van de school.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De interne kwaliteitszorg enten op een systematische zelfevaluatie waarbij de analyse en interpretatie van de verzamelde outputgegevens gebruikt worden om verbeteracties goed af te bakenen en doelgericht te plannen.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- nihil

Wat betreft de regelgeving met eventuele gevolgen voor de financiering/subsidiëring:

- nihil

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor de volledige instelling.

9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Katrien De Roo

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: